

Alla kom till

skolan

Det gäller att plocka fram sina finaste festkläder när det vankas bröllop i byn.

När vi kommer fram till den lilla byn Tangi Yaqub har alla skolbarnen jag skulle träffa redan gått hem för dagen. Det blev problem med transporten när vi skulle åka från centralorten Dehi. Vi är i Darae Souf Payan, ett av de mest avlägsna och fattiga distrikten i Samanganprovinsen i norra Afghanistan.

Text & bild: Börje Almqvist

Börje har tidigare arbetat för SAK i Afghanistan. Idag är han vice ordförande i SAKs styrelse.

På bygatan träffar vi lärarna Abdul Qudus och Saifuddin som undervisar var sin etta i den lilla byskolan som öppnade i mars 2009. De sänder bud hem till barnen att de ska komma tillbaka eftersom skolan har fått besök.

När SAK beslutade att börja stödja byklasser i byn var det första gången barn i byn kunde gå i skolan. Det har aldrig tidigare funnits någon skola i byn.

– Tidigare fanns det endast religiös undervisning i moskén. Där får eleverna lära sig att läsa koranen men de får inte lära sig att skriva, berättar Abdul Qudus, som undervisar skolans flickor.

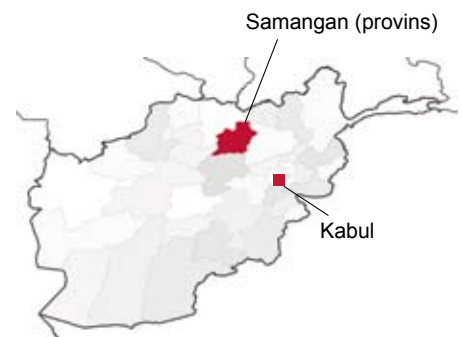
När skolan öppnade i våras kom alla byns sju- och åttaåringar till skolan.

– Det är 28 elever i flickklassen och 28 i pojkklassen.

Lite märkligt. Exakt lika många pojkar som flickor i åldern 7-8 år i byn. Jag förstår snart varför.

Bröllop på G

Medan vi pratar och väntar på barnen dyker det upp fint klädda småflickor i olika åldrar på bygatan. De bär tjusiga klänningar och en flicka som ser ut att vara runt tio år har till och med vita högklackade skor av modell 1950-tal. Inte alls som jag är van att se flickor ser ut i en by ute på landet. Att även de minsta skolflickorna har haft makeup så det sett ut som ett lyckat plundringståg i mammas *beauty box* har jag sett många gånger, men...

Den här gången visar det sig vara bröllop på gång i byn och flickorna jag ser är skolflickor som vill vara med om två spännande saker på en dag. Bröllop och att få träffa en utlänning. Inte ens deras föräldrar har förmodligen någonsin stött på en utlänning i byn, så det gäller att passa på när man har chansen. Nästa gång kanske det är deras barn som får chansen att se en utlänning. När det kommit tillräckligt med barn samlas vi i ett av klassrummen. Både pojkar och flickor. Normalt sitter de i varsitt rum.

När jag tittar ut över barnen så förstår jag varför det är en så jämn fördelning

Khaleda (i grönt) vill bli läkare när hon blir stor.

könsmässigt i de här årskullarna. Eller rättare sagt jag förstår varför det påstås vara det. Många av flickorna ser lite väl brådmogna ut för sin ålder. Många föräldrar har helt enkelt skarvat en smula om döttrarnas ålder för att få in dem i skolan.

Det här är en liten revolution. Byn och distriktet är mycket konservativt, men föräldrarna vill till varje pris att deras döttrar ska få gå i skolan även om ingen kvinna i byn någonsin tidigare har fått utbildning.

I klassrummet får eleverna svara på frågor och komma fram till svarta tavlan för att skriva bokstäver och siffror. När någon har skrivit klart så applåderar de andra barnen för att visa sin uppskattning och uppmuntra sin kamrat.

En av de som viftar ivrigast är Khaleda. Henne känner jag igen. När vi stod och väntade på bygatan såg jag henne med en lillasyster hängande på ryggen. Våldigt praktiskt. Om lillasystern hänger på ryggen så vet Khaleda alltid var hon håller hus och behöver inte leta efter ett bortsprunget småsyskon och få skäll av mamma.

När de andra barnen rusar iväg från skolan för att gå på bröllopet stannar Khaleda kvar för att bli intervjuad.

– Jag är nio år, avslöjar hon, men jag har en syster i samma klass som bara är sju.

Khaleda har ett favoritämne. Dari, afghansk persiska.

– Jag har lärt mig alla bokstäverna i alfabetet och försöker lära mig att skriva dem så vackert som möjligt.

Vill plugga vidare i Kabul

– Jag vill gå i skolan för jag vill bli lärare, ingenjör eller läkare. Jag skulle helst vilja bli läkare eftersom jag vill hjälpa andra människor. Det vill mina föräldrar också att jag ska bli. Det är så många som är sjuka här i byn. De är sjuka i magen och har ont i huvudet. Många i min familj blir förkyllda och hostar mycket, berättar Khaleda.

Helst vill hon studera i Kabul eftersom det är huvudstaden.

– Men först ska jag fortsätta i Dehi flickgymnasium.

Familjen är jordbrukare.

– Vi odlar vete, majs, meloner och potatis och mina bröder hjälper till med jordbruket. Vi har tre kor och tre getter. Vi gör yoghurt och kurut (en slags torkad yoghurt som äts som godis), berättar Khaleda.

Det är mycket att göra därhemma och Khaleda hjälper sin mamma.

– När jag kommer hem så gör jag först mina hemläxor. Sen hjälper jag mamma att städa och diska och se efter mina yngre bröder och systrar, berättar Khaleda.

Under intervjun har den i klasrummet så alerta Khaleda, som glatt tittat in i kameran när jag fotograferat, hela tiden suttit framåtlutad och tittat ned i golvet. När vi är färdiga med intervjun sätter hon sig rakt. Då förstår jag. Hon har inte helt plötsligt blivit blyg. Hon är själv en av dem som hon pratat om som får förkylningar. Hon är rödflammig i ansiktet och har en rosslande hosta.

Det hindrar inte att hon efter intervjun, precis som de andra barnen, rusar iväg med snabba steg mot nästa begivenhet. Bröllopet. •